

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
LESZIH ANDOR ÚTI TAGÓVODÁJÁNAK
„TARKABARKA KOMPLEX DIFFERENCIÁLT
SZEMÉLYISÉG- ÉS KÉPESSÉGFEJLESZTŐ”
HELYI PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap: www.miovi.hu

Tartalomjegyzék

I. Óvodánk bemutatása	3
I.1. Tárgyi feltételek	5
I.2. Személyi feltételek	6
II. Óvodakép	8
III. Gyermekkép	9
IV. Óvodai nevelésünk célja és feladatai	10
VI. Környezeti nevelés célrendszere, a „Zöld szív” szemlélet megalapozása óvodai gyakorlatban	14
VII. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére a gyermekek egyéni fejlettségének megfelelően	15
VII.1. Az egészséges életmód alakítása	16
VII.2. Játék	16
VII.3. Munka jellegű tevékenységek	16
VII.4. A külső világ tevékeny megismerése	17
VII.5. A külső világ tevékeny megismerése – matematikai tartalom	21
VII.6. Mozgás	23
VII.7. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	24
VII.8. Verselés, mesélés	25
VII.9. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	26
VIII. Óvodánk kapcsolatrendszere	28

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap: www.miovi.hu

I. Óvodánk bemutatása

Kétszintes, 8 csoportos óvodánk nagyon szép zöldövezetben, az Avasi kilátótól nem messze az Avasi Arborétum mellett, a város zajától távol, nyugodt, környezetben található.

Környékünkön városi sportpálya, általános iskola, Városi víztározó, illetve épülő tanösvény is található. Gyönyörű udvarunk szintes elrendezésű, a gyermekek számára megfelelő fény-árnyékhatást a kertben élő fák biztosítják. Több éven át tartó, folyamatos munkával elértük, hogy óvodánk udvarán ma egy arborétum szépségű táj fogadja a hozzánk érkezőket.

Tornatermünk gazdag eszköztárával és nagy terével szolgálja a testi nevelést és a játékos nagymozgásos tevékenységek megszervezését, valamint a gyógy-testnevelői és fejlesztő foglalkozások lebonyolítását.

Ugyanakkor ez a tér szolgál arra is, hogy a teljes óvodai közösséget befogadja az év során jelentkező ünnepeink, hagyományá váló eseményeink alkalmával. Így állandóan visszatérő találkozási ponttá vált az együttes élmények mentén történő közösségszervezésre.

Egyéni és kiscsoportos foglalkozásokra a csoportokon kívül a logopédiai, fejlesztő, illetve a sósobánkban is lehetőség van. Munkánkat szükség esetén speciális szakemberek (pszichológus, logopédus, gyógypedagógus) is segítik.

Óvodánk épülete 2019-ben energetikai felújításon esett át, melynek során megtörtént a nyílászárók cseréje, árnyékolása, az épület külső szigetelése, színezése, napelem-rendszer, illetve „okosfűtés” kiépítése is.

A természet közelsége alapvetően meghatározza óvodánk arculatát.

Pedagógiai munkánk során a gyermekek iskolához szükséges képességeinek kibontakoztatásán, valamint az ismeretek megalapozásán és elmélyítésén túl a legnagyobb hangsúlyt a fenntarthatóság, környezettudatos, környezetbarát szemlélet formálása kapja, melynek célja az óvodai élet folyamatában a gyermekek számára közel hozni a természet, környezet megismerését, megóvását, védelmét.

Kiemelt feladatunknak tekintjük olyan szokások, szokásrendszerek, viselkedési formák megalapozását, valamint azon képességek tudatos fejlesztését, amelyek szükségesek a környezettel való harmonikus kapcsolat, a környezeti problémák iránti érzékenység, a helyes értékrendszer és a környezettudatos életvitel kialakításához.

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap: www.miovi.hu

Óvodánk 2015-ben elnyerte az „Örökös Zöld Óvoda” minősítést, ami a környezettudatos magatartásformálás gyakorlatának, a környezet-természetvédelem érdekében kifejtett pedagógiai munkának köszönhető.

Ennek fényében nagy hangsúlyt fektetünk a környezetvédelmi jeles napok (Takarítás világnapja, Állatok világnapja, Víz világnapja, Föld Napja, Madarak és Fák napja, Környezetvédelmi világnap) megtartására, melyek beépültek az óvoda életébe.

Óvodánk adottsága, szellemisége igazi, élményekkel teli óvodás éveket biztosít minden kisgyermeknek.

Intézményünk a folyamatosan változó társadalmi igényeket szem előtt tartva, figyelmet fordít a folyamatos fejlesztésekre, innovatív törekvések megvalósítására.

A gyermekközpontú szemléletünk támogatja a család-óvoda közötti jó együttműködő kapcsolat kialakulását, a családi igényeket, elvárásokat szem előtt tartva, a gyermekek egyéni képességeit figyelembe véve fogalmazta meg a „TARKABARKA” pedagógiai programját. Ennek birtokában kiemelt jelentőséggel bír a gyermekek egyéni képességeire alapozott személyiségfejlesztés, az egyes területeken való lemaradás csökkentése, fejlesztés, a tehetségek felismerésére tett törekvések, nyugodt, szeretetteljes légkörben történő megvalósítására.

Óvodapedagógusaink olyan játékos helyzeteket és tanulási alkalmakat teremtenek, melyben a gyermek képességeinek fejlesztése differenciáltan, egyénre szabottan, gyermekhez igazított módszerekkel, eszközökkel történik, mely lehetőséget biztosít arra, hogy kielégítsék a gyermekek megismerési vágyát, kíváncsiságát, sokoldalú érdeklődését.

Kiemelt szerepe van a nevelőmunkában a játéknak, a játékba integrált önkéntes és cselekvéses tanulásnak, a mozgásnak melyet a készség és képességfejlesztés leghatékonyabb módjának tartunk.

Figyelembe vesszük a sajátos nevelési igényű, kiemelt figyelmet igénylő gyermekek eltérő adottságait és az integrált nevelésen túl inkluzív neveléssel igyekszünk odafigyelni testi, lelki és szociális fejlődésükre, óvodánk elfogadó és befogadó, közössége, környezete által.

Óvodánk közössége szakmai tevékenységében értékmegőrző és értéket megújító szerepet is felvállal, mely általános érvényben az emberi, a természeti, a tárgyi értékek tiszteletére való nevelést jelenti.

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap: www.miovi.hu

I.1. Tárgyi feltételek

Az intézményben folyó nevelőmunkához szükséges tárgyi felszereltség jónak ítélnélhető, helyi sajátosságaink és pedagógiai célkitűzéseink határozzák meg, annak folyamatos bővítését.

Az óvodai keretek között folyó óvodai nevelés személyi, tárgyi feltételei lehetővé teszik a zavartalan működést.

Az óvoda külső és belső környezetét igyekezünk olyanná varázsolni, ahol a gyermekek testi és lelki fejlődése biztosított, amelyben megtalálják a mozgás, a játék, a tevékenykedés örömet, ez által olyan élmények birtokába jutnak, ami később értéként épül be személyiségükbe.

A balesetmentes környezeti feltételek megteremtéséhez elengedhetetlen az udvar burkolatának biztonságosabbá tétele, illetve lehetőség szerinti bővítése. Mindezeket a fenntartó és alapítványunk támogatásával, valamint célirányos pályázati lehetőségek felkutatásával igyekezünk folyamatosan megvalósítani.

Csoportszobáink esztétikusan berendezettek, tágasak, napfényesek, a berendezési tárgyak a gyermekek testméretéhez, igényeihez igazodnak.

Minden csoportot egyéni ízléssel alakítottak ki óvodapedagógusaink, bensőséges családi hangulat árad, bárhová lépünk be. A nyugodt, öntevékeny, a gyermekek igényének (testi, mozgás, játék...) megfelelő, különböző tevékenységi formákhoz a feltételek maximálisan biztosítottak.

Fontos feladatunknak tekintjük a pedagógiai program megvalósításához, szabad játékhoz szükséges eszközök, korszerű foglalkoztatási eszközök, képességfejlesztő játékok (szem előtt tartva a sajátos nevelési igényű, tehetséges gyermekek alapvető, speciális szükségleteit is) folyamatos beszerzését, cseréjét, bővítését, kiegészítve a nevelőközösségünk által, a gyermekekkel közösen vagy a családban készített játékeszközökkel.

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap:www.miovi.hu

I.2. Személyi feltételek

Az óvodánkban dolgozók létszáma és végzettsége megfelel a Köznevelési Törvényben meghatározott feltételeknek.

Nevelőmunkánk középpontjában a gyermek áll, kulcsszereplő az óvodapedagógus, akinek elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermekeink számára.

Munkatársaink folyamatos összehangolt munkája előfeltétele befogadó szellemiségű óvodánk működésének, ezért fontos feladatunknak tartjuk, a pedagógiai, fejlesztőpedagógiai, gyógypedagógiai ismereteink fejlesztését, szakirányú végzettségek további megszerzését, továbbképzéseken való aktív részvételt.

Valamennyi csoportban két óvodapedagógus és egy dajka dolgozik, mellettük óvodánkban két pedagógiai asszisztens segíti munkánkat, különös tekintettel a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelését támogatva.

A pedagógiai asszisztenseink, dajka nénik óvodánk nevelési elveit, céljait megismerve az óvodapedagógusokkal együttműködve részt vállalnak a nevelési feladatok megvalósításában, betartva a kompetencia határokat.

Óvodapedagógusok száma: 17 fő , ebből			
Gyakornok (GYED) 1 fő	Pedagógus I.: 8 fő	Pedagógus II.: 7 fő	Mesterpedagógus: 1 fő

Nevelőmunkát segítők száma: 11 fő , ebből		
Pedagógiai asszisztens: 2 fő	Dajka: 8 fő	Gondnok: 1 fő

Óvodapedagógusaink között, többen rendelkeznek fejlesztő pedagógus, mentálhigiénés szakember, népi játék, néptánc oktató, Sindelar - Zsoldos Program 1, sportoktató, gyermek aerobik oktató és közoktatási vezető végzettséggel.

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap: www.miovi.hu

Szakvizsgázott pedagógus, közoktatási vezető:	3 fő óvodapedagógus
Szakvizsgázott mentorpedagógus:	1 fő óvodapedagógus
Egészségfejlesztő mentálhigiénikus:	1 fő óvodapedagógus
Szakvizsgázott fejlesztőpedagógus:	2 fő óvodapedagógus
Felkészítő képzés Zöld óvoda/ Ökoiskola koordinátorok részére:	1 fő óvodapedagógus

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

[Honlap:www.miovi.hu](http://www.miovi.hu)

II. Óvodakép

Óvodánk biztosítja az óvodáskorú gyermekek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit.

Családias hangulatban, szerető, figyelmes és toleráns felnőttek jelenlétével biztosítjuk a gyermekek számára személyiségük szabad kibontakozásának lehetőségét, valamint a szülői ház nevelésének kiegészítését, megerősítését, támogatását.

Gyermekeinknek az óvodánk a második otthon, mely védeltséget, biztonságot nyújt, ahol jól érzik magukat, szabadon tevékenykednek, és élményekhez jutnak.

Figyelmet fordítunk az integrált nevelésre, az egyéni kompetenciák megfelelő alakítására, a hátrányok csökkentésére, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátására, a környezettudatos magatartás megalapozására. Mindezt az intézmény tárgyi környezete, a pedagógusok tevékenységrendszere segíti a fenntarthatóságra nevelés megvalósításában.

Ezek a tevékenységek az életkorhoz és a gyermekek egyéni képességeihez igazodó, megfelelő műveltségtartalmakat közvetítenek, melyek által a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (iskolai élet) való átlépés belső, pszichikus feltételei.

Célunk, hogy elérhető közelségbe vigyük a gyermekeket az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetbe. Alkotó, családias légkörben segítjük személyiségük kibontakozását úgy, hogy minden gyermek önmaga lehetőségeihez, képességeihez viszonyítva tudjon fejlődni testi, lelki, szociális, értelmi érettség terén. Az életre neveljük őket.

A színvonalas pedagógiai munka érdekében közösségünk kötelezettséget vállal a pedagógiai kompetenciák minél teljesebb érvényesülése mellett, mely szakmai tájékozottságot, módszertani felkészültséget, innovatív szemléletet, aktív kommunikációt, ön reflektív értékelést, megújulásra való készséget, nyitottságot, együttműködést, toleranciát és empátiát vár el annak minden tagjától.

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap: www.miovi.hu

III. Gyermekkép

A megtervezett pedagógiai tevékenységrendszerek kialakításával segítjük a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakulását.

A környezet és a fenntarthatóság elválaszthatatlan fogalmak egymástól. Környezetünk befolyásolja mindennapi életünket és ahhoz, hogy a bennünket körülvevő világ élhető legyen, tudatosan ügyelnünk kell a fenntartható működésére. A környezettel való harmonikus életvitelt tanulni kell és erre legalkalmasabb a kisgyermekkor, amikor még a világra rácsodálkozó gyermek a tevékenységein keresztül sajátíthatja ezt el, az ehhez szükséges jártasságokat, készségeket az egészségesebb élhető élethez.

Célunk, hogy a gyermek:

- Életmódjában, szokásaiban és viselkedésmódjában jelenjen meg a környezetre való érzékenység
- Ismerje fel és tisztelje a természeti értékeket, legyen tudatában az élő és élettelen környezeti tényezők közötti alapvető összefüggéseknek
- Ismerje meg a víz, levegő és az élőlények közötti kapcsolatot
- Legyen ismerete a közlekedés környezetbarát módjairól
- Legyen tudatában a szelektív hulladékgyűjtés lehetőségének
- Legyen ismerete a hulladék másodnyersanyagként való használatáról
- Találja meg a hulladékkal való felelős viselkedés lehetőségeit

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap: www.miovi.hu

IV. Óvodai nevelésünk célja és feladatai

Nevelésünk célrendszere túlmutat az óvodáskoron. Környezetünk jelenlegi állapota sürgeti a szemléletváltást, amely a gyermekeken keresztül fejt ki hatását a családra, a családon át a tágabb környezetre.

Célunk:

- A 3-7 éves gyermekek környezettudatos magatartás formálása
- Az ökológiai szemlélet alakítása, a mindennapokba beépülve játékokon keresztül a gyermekek ismereteinek bővítése
- A természet tiszteletére, a környezeti károk megelőzésére törekvés váljon meghatározóvá a gyermekek életmódjában

Feladataink:

- Kiemelten a külsővilág tevékeny megismerése, környezettudatos magatartásra nevelés, a környezetvédelem megvalósítása
- A gyermekek bevonása közvetlen környezetünk értékeinek megőrzésébe, gyarapításába
- A gyermekek környezetközpontú gondolkodásának kialakítása

A 2006, 2009. és 2012-es években sikeresen elkészített Zöld Óvoda pályázataink eredményeként Óvodánk 2015. december 16-án nyerte el az Örökös Zöld Óvoda címet.

Pedagógiai hitvallásunk:

„... új nemzedéknek kell felnőnie. Olyan új nemzedéknek, amely szakít a múlt természetromboló módszereivel és kíméli, óvja a Földünk még megmaradt természeti értékeit! És ennek a neveléséért az idősebb generációknak kell minden erejét, tapasztalatát latba vetnie.” /Balogh János/

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap: www.miovi.hu

Küldetésünknek tekintjük:

Olyan természeti és társadalmi környezettel szoros kapcsolatban működő óvodát létrehozni és fenntartani, amely nemcsak kultúrát közvetít, hanem annak teremtésére is vállalkozik. A személyiség kibontakozásában fontos szerepet játszik a természetközelség, az élet közelség, életszerűség, a munkálkodás, alkotás és a szabad önkifejezés, mely által becsüljük és óvjuk a természet értékeit.

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap:www.miovi.hu

V. Óvodánkban a Zöld óvoda programok éves terv alapján történnek

- A zöld jeles napok közül az Európai Autómentes Világnapot, a Takarítás Világnapját, az Állatok világnapját, az Erdők Hetét, a Komposztálás Világnapját, a Víz világnapját, a Föld napját, a Madarak és fák napját, a Környezetvédelmi Világnapot, továbbá új, innovatív kezdeményezésként a **Zöld Szív** napját ünnepeljük.
- Évszakonként teszünk megfigyelő sétákat, kirándulásokat az óvodánk szomszédságában lévő Arborétumban, a parkokban, vagy városunk utcáin, gyűjtögetjük a természet kincseit, (színes faleveleket, fakérgeket, terméseket, kavicsokat, madártollakat) ezeket felhasználjuk az ábrázoló foglalkozásokon.
- Komposztálunk.
- Minden óvodai csoportunknak elültettünk egy kis fát óvodánk udvarán, amit a csoportok védnökségük alá helyeztek. Megfigyelik fejlődését, évszakonként változását, gondozzák, óvják.
- Védjük, etetjük és itatjuk is a környékünkön élő madarakat. Különös figyelmet fordítunk arra is, hogy az óvodánk udvarán kihelyezett madáretetőkbé, odúkbá befészkeljenek a madarak.
- Részt veszünk mások által meghirdetett rajzversenyeken.
- Az Ovi-vakáción pancsolással, gyűjtött anyagok barkácsolásával tesszük szebbé a gyermekek nyári életét.
- Szelektíven gyűjtjük a papír- és műanyag hulladékot, kupakokat.
- A Környezetvédelmi Világnap alkalmából kirándulásokat szervezünk
- Az óvodánk udvarára kihelyezett magasított virágágyásokban gyógynövényeket termesztünk, melyeket felhasználunk tea és szörpkészítésre.

Zöld óvoda programunkba bevonjuk a szülőket is, számítunk segítségükre.

A 2016/17-es nevelési évben indítottuk útjára „ÖKO-JÁTÉKOK” címmel azt a játékos kezdeményezésünket, mely az újrahasznosítás jegyében zajlik, és ami azóta is töretlen sikert arat mind a gyermekek, mind pedig a szülők nagy örömére.

Több civil szervezettel is kapcsolatban állunk, akik segítik munkánkat: polgárőrség, rendőrség, városi könyvtár, Avasi Arborétum, Miskolci Állat- és Kultúrpark , annak zoo-

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

[Honlap:www.miovi.hu](http://www.miovi.hu)

pedagógusai, Csanyiki Erdei Iskola, Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület, Mályi Madármentő Állomás, MiReHu Nonprofit Kft. (Miskolci Regionális Hulladékgyűjtési Közszolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság).

Zöld jeles napok – Olyan örökzöld ünnepek, amelyek évről évre visszatérnek, mint a néphagyomány ünnepei, vagy a családi ünnepeink. A cél valamely környezeti – természeti elem védelmére vagy globális probléma megoldására összpontosítani aktív részvétellel és tudatos cselekvéssel. Fontos az értelemre hatni, de nem elégséges. Az érzelmi tényezők teszik emlékezetessé és hatékonyabbá a nevelést. Ezek az ünnepek helyi, hazai vagy nemzetközi kezdeményezésűek lehetnek. Az élethosszig tartó tanulás jegyében bármely korosztálynak szólhatnak az óvodásoktól a felnőttekig, megfelelő módszertani megközelítésben.

Dátum:	Zöld-jeles napok az óvodánkban
Szeptember 3. szombatja	Takarítási Világnap
Szeptember 22.	Európai Autómentes Világnap
Október 4.	Állatok Világnapja, Erdők hete
Október 10.	Komposztálás ünnepnapja
Március 21-22.	Zöld szív napja, Víz Világnapja
Április 22.	Föld napja
Május 10.	Madarak és Fák napja
Június 5.	Környezetvédelmi világnap

A gyermekeket őszinte elhivatottsággal, családias, meleg, biztonságot adó légkörben fejlesztjük, neveljük. Ezt a légkört az itt dolgozó felnőttek személyisége, attitűdje, egymással való kapcsolata, együttműködő készsége határozza meg.

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap: www.miovi.hu

VI. Környezeti nevelés célrendszere, a „Zöld szív” szemlélet megalapozása óvodai gyakorlatban

Olyan pedagógiai folyamat kialakítása, amely elősegíti és megalapozza a gyermekek környezettudatos magatartását, életvitelét, életmódját.

Alakítanunk kell érzelmi viszonyulásukat, értékrendjüket, s képessé tenni a gyermekeket az együttműködésre, toleranciára, empátiára, a másság elfogadására.

Érzelmi, cselekvési, környezettudatos magatartási minták megalapozása.

Tapasztalataik segítsék a környezetben való eligazodást, az értékek védelmét, a szülőföld és az ott élő emberek megismerését, szeretetét, tiszteletét.

„Minden gyermeket ahhoz segíteni, hogy elérje önmaga lehetőségének maximumát.”

A családi neveléssel együtt olyan nemzedék felnevelése, amely visszafordul a természethez, gondolkodásában, cselekedeteiben, beállítottságában keresi az utat, ami összeegyeztethető környezetével.

Szeretettel és kellő alázattal fordul a természet valamennyi létezője felé, és ez jellemzi emberi kapcsolatait is.

Nyugodt, derűs és családi légkör megteremtése az óvodában, amely lehetőséget biztosít az önállóságra és a kezdeményezésre.

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap: www.miovi.hu

VII. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére a gyermekek egyéni fejlettségének megfelelően

Alakul a gyermekekben a természethez és a környezethez való pozitív viszony.

Tudatosul bennük, hogy a természetben nincs elhanyagolható, „felesleges” elem. (minden élőlénynek helye van az ökoszisztémában).

Úgy gondolkodnak, hogy a „természet részei vagyunk, nem tulajdonosai”.

(Ne árts, vigyázz rá!)

Ismernek néhány környezetvédelemmel kapcsolatos fogalmat és a hozzájuk kapcsolódó tevékenységeket: fenntarthatóság, hulladékszelektálás, újrahasznosítás, komposztálás, stb.

Tudják, hogy egészséges, tiszta környezetben az élet minősége javul, míg a szennyezett környezet rontja azt. Meglátják az ok – okozati összefüggést az egészség és a környezet minősége között.

Megtanulják a helyes életvitel szokásait, kialakulnak az egészséges életmóddal kapcsolatos szokások alapjai.

Képesek a jelenségek egyes részeinek észrevételére vagy globális szemléletére.

Felismerik, kutatják, értelmezik az ok – okozati összefüggéseket.

Emlékeznek jelenségekre, történésekre, élőlényekre, tárgyakra.

Képesek elemi következtetések levonására, egyszerű ítéletek alkotására.

Megkülönböztetik a mennyiségi-, formai-, nagyságbeli viszonyokat, azonosságokat, különbözőségeket.

Felhasználják a természet tárgyait, élőlényeit a közvetlen tájékozódásban.

Figyelnek a környezet új jelenségeire, változásaira, érdeklődnek a változás iránt.

Elítélik a környezet és az élőlények pusztítását.

Ismerik a Zöld Szív Mozgalom alapelveit.

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap: www.miovi.hu

VII.1. Az egészséges életmód alakítása

Projekt nap, jeles nap keretében a családokat az étel-miszer szükséglet terén a tudatosságra ösztönözzük: a pazarló életvitel helyett a takarékos bánásmódra, továbbá a ruházat megválasztásnál a természetes anyagokat preferáljuk. A saját tisztálkodási eszközök használatát folyamatosan ellenőrizzük. Mozgásra inspiráló biztonságos környezet kialakítására törekszünk az udvaron és az óvoda épületében egyaránt.

VII.2. Játék

Több olyan játékhelyzetet teremtünk – a már meglévők mellett, - melyben tükröződik programunk szellemisége. Erre jó alkalmat adnak az explorációs - kutató, feltáró játékok is. Modern világunkban újra értékessé váltak a természetes anyagok. A játékeszközök kiválasztásánál ezt figyelembe vesszük. Gyermekünket arra ösztönözzük, hogy a természetben előforduló anyagokból (gallyak, termések, kavics, homok, csuhé, stb.) alkossanak játékokat, díszeket, eszközöket.

VII.3. Munka jellegű tevékenységek

Munkavégzés közben – irányításunkkal - a gyermekek megfigyeléseket végeznek, tapasztalatokat, ismereteket szereznek a természeti-társadalmi környezetükről. Megfigyelik a természet és a környezet esztétikáját, világról alkotott ismereteik bővülnek. Ezeket a gyakorlatban is kipróbálhatják. A különböző nevelési (tevékenységi) területek egybefonódnak, de a munkának a legszorosabban a környezet megismerésére való neveléssel és az egészséges életvitel megalapozásával van kapcsolata. A munkatevékenység sokrétű lehet: végezhető egyéni önkiszolgáló és közösségi indítékból is. A környezet megszerettetésének alapvető feltétele, hogy az tiszta, gondozott és esztétikus legyen. Ezért a környezet rendjének megőrzésére az óvodába lépés pillanatától nagy hangsúlyt fektetünk. Eleinte mi felnőttek végezzük el ezt a munkát, majd fokozatosan bevonjuk a gyerekeket. Először viselkedésükkel, kialakított szokásokkal, mint például a lábtörölés, kézmosás, ruháik, játékaik rendben tartása. Később középső és nagycsoportban különböző feladatok elvégzésével, mint például naposi munka, mosdófelelős, stb.

Környezet rendjének megóvása – megőrzése

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény

INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap: www.miovi.hu

Kiemelkedő terület a környezet rendjének megőrzésére, szépítésére, átalakítására irányuló tevékenységek. Itt kínálkozik lehetőség a természet és környezetvédelmi szemléletmód megalapozására, az állat- és növényismeret kialakítására. Megfigyeljük az ember munkája által változó világot, a munka hatását az életünkben. Így például, hogy a növények nemcsak az eső, nap, levegő hatására fejlődnek, hanem az ember gondoskodása által is. Ezeket az ok-okozati összefüggéseket tesszük számukra érzékelhetővé, a gyakorlatban is. A gyermeki tevékenység szinterei változatosak. Átrendezzük a csoportszoba bútorait a gyermekek ötletei alapján, újra feldolgozzuk a használt papírt, ünnepnapokra együtt készítünk ajándékokat. Állatgondozásnál készítünk madáretetőt, gyűjtünk magvakat a madaraknak, gondozzuk a csoportokban élő kisállatokat. Növénygondozáskor lehetőséget biztosítunk a szobanövények ápolására, locsolására, levelek lemosására, ha szükséges átültetésére. Minden gyermeknek lehet saját növénye, palántája, amit ő ültet és ápol. Ezáltal megfigyelik a növények fejlődését, a hajtás, csíráztatás, ültetés, palántázás közötti különbséget, a növényvilág sokszínűségét. Gyűjtünk és préselünk őszi leveleket. Ügyelve a balesetvédelemre készítünk közösen gyümölcssalátát, gyümölcstálat, konyhakertünk gyógynövényeiből teát, szörpöt. Az udvarhoz kapcsolódó tevékenységeknél ügyelünk az udvar tisztaságára, játékok és a gyermekméretű kerti szerszámok tisztán és rendben tartására. A szabadban végzett munka is mind a négy évszakra kiterjed: falevelek gereblyézése, száraz ágak gyűjtése, hó seprés, a gyógynövényes kert gondozása. A gyermekek aktívan közreműködnek a talaj előkészítésében, az ültetésben, a komposztálásban, a veteményezésben, a folyamatos gondozásban és a betakarításban. A környezetvédelem érdekében szelektív hulladékgyűjtést valósítunk meg. A Föld napján óvodaszépítő virágültetést szervezünk. Az állat- és növénygondozási igény felélesztésével fejlődik a gyermekek érzelmi élete, formálódik és kialakul helyes környezeti beállítódásuk.

VII.4. A külső világ tevékeny megismerése

„A gyermek érdeklődését nem felébredtetni kell, hanem ébren tartanunk, ugyanis az emberrel veleszületett képessége, hogy tapasztalni, megismerni vágyik” /Célestin Freinet/

A környezeti nevelés igen gazdag és sokrétű, ezért az óvodai élet valamennyi területével kapcsolatos. E kapcsolatok dialektikusak. Gyermekkorban a világ egy és oszthatatlan.

Összefonódik a játék, a munka, a művészet, és mindez elkeveredik a természet – környezet szépségével. Az óvodapedagógusnak ezt világosan kell látnia és ki kell használnia a munkája

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap:www.miovi.hu

hatékonyágának érdekében. Tehát feladatunknak tekintjük, hogy e területek ismeretanyagai egymásra épüljenek, és ahol lehet, egyben maradjanak. A tevékenységeket a „Zöldóvoda” cím elnyerése óta annak jegyében végezzük.

Célunk: konstruktív életvezetés megalapozása

Feladatunk:

- megismertetni, megszerettetni a gyermekekkel az őket körülvevő szűkebb és tágabb természeti - társadalmi környezetet
- környezeti kultúra iránti igény megalapozása
- élő és élettelen környezeti tényezők közötti lényegesebb összefüggések meglátása
- pozitív viselkedési formák és magatartásmód, szokások, hagyományok kialakítása
- védelem – óvás - gondoskodás tudatosítása

Az óvodai környezeti nevelés alapozó jellegű, így meghatározó szerepet játszik a megfelelő színvonalú környezeti kultúra, gondolkodás és viselkedésmód kialakításában. A környezeti nevelés célja is érték közvetítés. Nevelési értékeredménye a konstruktív életvezetés megalapozása. A célok, feladatok megvalósításához, természetesen módon adnak keretet az évszakok változásai. Az óvodás gyermek ahhoz kötődik legjobban, ami neki tetszik, ami érzelmileg megfogja. Ezért fontos megismertetnünk, megszerettetnünk vele az őt körülvevő természeti, társadalmi környezetet.

Az élőlényeket, élettelen tárgyakat, jelenségeket környezetükben, összefüggésükben kell bemutatni, pl.: nem elég az állatok tulajdonságait megismertetni az óvodásainkkal, környezetükre, életmódjukra is rá kell irányítanunk a figyelmüket. Ehhez az szükséges, hogy minél több, sokoldalúbb tapasztalatot szerezzenek a gyermekek a valóságról és az ok-okozati összefüggésekre az életkoruknak megfelelő tudományos magyarázatokat kapjanak.

Környezeti nevelőmunkánk során kötelességünk a világ valóságos tényeit, jelenségeit feldolgozni a gyermekekkel. A valóság felfedezése során megismeri, megszereti a hazai táj, a helyi hagyományok - szokások, a természet, a család, az emberi alkotás, a tárgyi kultúra értékeit és megtanulja azok védelmét. A szavak, a tapasztalatok, a cselekedetek ismeretfoszlányokká sűrűsödnek. A műveltségi anyag közvetítésében nagy szerep jut a szülőknek, a nevelőknek, az óvodapedagógus tudatos irányításának. A tudatosság feltételezi,

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap: www.miovi.hu

hogy a környezetismeret anyagának feldolgozásában a legnagyobb tervszerűséggel haladjunk a gyermeki világvélemény formálásában úgy, hogy közben a gyerekek tevékenyen részt vesznek a tapasztalatok, ismeretek gyűjtésében, az elemzésben és az alkalmazásban egyaránt. A gyermekek érdeklődését, kitartását fokozzák és fenntartják a játékos feladatmegoldások. A játékos forrása lehet az eszköz és a módszer, de mindemellett a meseszerű elemeknek nincs helye a környezetismereti oktatásban. Az óvodai oktatás módszereinek kiválasztásakor is figyelembe vesszük a 3-6-7 éves gyermekek életkori sajátosságait. Környezeti nevelőmunkánk során tudatosan alkalmazzuk - a gyermekek képességeinek minél sokoldalúbb fejlesztése érdekében - a természettudományos megismerő módszerek közül a megfigyelést, a leírást, a vizsgálódást-kísérletezést. Pl. télen a gyerekek ismerkedhetnek a hó tulajdonságaival: hideg, tapad, ropog, gyúrható. Majd egyszerű - általunk beállított kísérletekkel - nyomon követhetjük a víz halmazállapot változásait. A természetsarokban megfigyelhetjük többek között az élettelen környezeti tényezők: levegő, víz, napfény, hőmérséklet, föld hatását a növényekre (pl. hajtás, csíráztatás). A jól megválasztott eszközök a gyermekek érdeklődését, figyelmét felkeltve gyorsítják az ismeretek elsajátítását, segítik a jártasságok, készségek kibontakozását. A környezeti nevelés legeredményesebb eszköze az élő valóság. A természetes környezetben tartott foglalkozások (kiskert, természetsarok, séták, kirándulások) remek lehetőséget nyújtanak a közvetlen tapasztalatszerzéshez. Alkalmat adnak a természet változásainak, az ember természet és környezetet átalakító tevékenységének megfigyelésére. Érdeklődésükhöz igazodva biztosítanunk kell a lehetőséget az alkalmi és a folyamatos megfigyelésre, az egyéni és közös felfedezésre, az óvás- védelem-gondoskodás tudatosítására. Pl.: madáretetés – itatás, a csoportokban lévő akvárium jó lehetőséget ad arra, hogy a halak, csigák életmódját: mozgását, táplálkozását, növekedését, szaporodását, gondozását megfigyeljük neveltjeinkkel. Az állatok ellátásába, az akvárium / terrárium és a benne lévők (kavicsok, kagylók, föld) tisztításába fokozatosan bevonjuk a gyermekeket, ügyelve a tevékenységek utáni alapos kézmosásra. Ezek különleges élményekhez juttatják az óvodásainkat, miközben személyiség- és tudatformáló erejük is van, ezen kívül segítenek a pozitív viselkedési formák megalapozásában. A helyszíni foglalkozások, alkalmi séták egyben lehetőséget adnak a közlekedési ismeretek és jártasságok kialakítására, gyakorlására, a balesetmentes, helyes közlekedési morál elsajátítására. A gyermekek újabb és újabb élményekkel érkeznek nap,

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap: www.miovi.hu

mint nap az óvodába. Feladatunk, hogy az óvodán kívüli spontán hatásokat felhasználjuk és a nevelés folyamán e hatások pozitív befolyásolására törekedjünk. Fel kell erősítenünk, illetve kompenzálnunk kell a szűkebb és tágabb környezet - a család, a rokonok, az "utca" – inger együttesét. A környezeti nevelés segítségével érhetjük el azt, hogy a gyermekek életkoruknak megfelelően mind biztonságosabban és bátrabban igazodjanak el és tevékenykedjenek a folyton változó világban. Már óvodáskorban meg kell kezdenünk a környezetvédő, természetszerető ember személyiségének alakítását, a környezettudatos magatartás formálás alapozását. Ebben az életkorban teremthetjük meg a természet iránti érzelmi vonzódást, ekkor alakíthatjuk ki azoknak a szokásoknak a körét, amelyek szilárd alapot adhatnak a további életkorokra. A szelektív hulladékgyűjtés bevezetésével a kertben található, ill. a nap során felhalmozódó szerves anyagokat komposztáljuk. A komposztot a kiskertek talajának előkészítésében hasznosítjuk.

Csak az a pedagógus nevelhet természetszerető gyermekeket, aki maga is jól ismeri, szereti környezetét, és magas szintű ismereteit a gyermekek életkori sajátosságainak figyelembevételével tudja átadni. Állandóan képezi magát és képes környezeti szokásainak, szemléletének folyamatos formálására, magatartását a tenni akarás, a cselekvés hatja át. A környezetvédelmi nevelési feladatokat csak akkor tudjuk megvalósítani, ha az áthatja az óvodai élet egészét. Az udvari játékok, séták, kirándulások, múzeumlátogatások, kerti munka, természetsarok, állatkert sokféle lehetőséget kínálnak arra, hogy ráirányítsuk a gyermekek figyelmét a természetes és mesterséges környezet csodáira, s azok védelmére. Beszélgetünk a véletlenül vagy tudatosan felfedezett élőlényekről, természeti jelenségekről. Mindezekre lehetőségünk van például óvodánk veteményes-virágoskertjében is. A gyermekek irányításunk, segítségadásunk mellett aktívan részt vesznek (életkoruknak megfelelően) a gyógynövények, virágok gondozásában. Eközben közvetlenül tapasztalhatják a növények fejlődését, megfigyelhetik a talaj élővilágát, átélhetik munkájuk természetre gyakorolt hatását. A kertünkben termő gyógynövényekből készült teák, szörpök elfogyasztása közben alkalmunk nyílik arra is, hogy beszélgessünk az egészséges táplálkozásról.

Az állatkertben szerzett élmények érzékennyé teszik a gyermekeket a természet iránt. Ezért óvodásainkkal lehetőség szerint minél többször ellátogatunk a Miskolci Állat- és Kultúrparkba is, ahol bővíthetjük az élőlényekkel kapcsolatos ismereteiket. Az Állatok

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap: www.miovi.hu

Világnapján, a zoo-pedagógusok közreműködésével megrendezett állatsimogatóban olyan állatokkal kerülhetnek testközelbe, melyeket sokan csak képeken láthattak.

Meg kell láttatnunk a gyermekekkel néhány riasztó példát is (utcai szeméthalmok, zaj, por stb.), fel kell hívnunk a figyelmüket ezek környezetre gyakorolt negatív hatására, s e jelenségek okaira - emberi gondatlanság, figyelmetlenség, nemtörődömség. Rá kell mutatnunk a pozitív megoldási lehetőségekre, illetve kérhetjük, ők mondják meg, mi a helyes megoldás - emberi gondosság, odafigyelés, munka.

A környezethez fűződő pozitív érzelmi viszony megalapozását és a tudatformálást segíti elő, hogy közösen megéljük a természet ünnepeit, a zöld-jeles napokat. Az óvodaudvar, épület növényállományának gazdagítását, az esztétikus környezet iránti igény megalapozását segítik elő „kertszépítő” hagyományaink: - családokkal közös virágültetés. A gyermekekben nem csak azt a nézetet kell kialakítanunk, hogy a világ megismerhető, de egyszerű megfigyelésekkel, tevékenységekkel, kísérletekkel a valóságban beigazolódott tényekkel azt is, hogy megváltoztatható. Fontos, hogy a környezetvédelmi nevelés is érzelmi telítettségű legyen, hiszen ily módon alapozhatja meg a természet, környezet iránti vonzódásukat, a természetet, környezetet szerető, tisztelő, értékeit megbecsülő és azokat védő emberré válásukat.

VII.5. A külső világ tevékeny megismerése – matematikai tartalom

A mindennapi életben nagyon sok matematikai jelenség veszi körül a gyermekeket. Szorosan kapcsolódik tevékenységeikhez, életritmusukhoz, spontán felbukkan életükben, s ezt a természetességet őrizzük meg, adjuk át az óvodai nevelés folyamán.

Célunk: életkoruknak megfelelő matematikai tapasztalatok bővítése, rendszerezése

Feladatunk:

- spontán és szervezett tapasztalat – és ismeretszerzés biztosítása
- a tapasztalatok és ismeretek gazdagítása, tudatosítása, elmélyítése, rendszerezése
- a gyermek önálló véleményalkotásának elősegítése, döntési képességeinek fejlesztése
- a tapasztalatok, élmények feldolgozásának segítése, kiegészítése, továbbfejlesztése
- a gyermekek előkészítése a megfigyelésre

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap: www.miovi.hu

- a gyermekek bevonása, aktív részvételre készítése a nevelési – tanulási folyamatban

- gyermekektől függően egyéni bánásmód, fejlesztés alkalmazása

A gyermekek valóságos élményeit, ismereteit, tapasztalatait felhasználjuk a matematikai nevelés érdekében. A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti- emberi- tárgyi környezet formai, mennyiségi, térbeli viszonyairól. Ilyenek az összehasonlítható mennyiségek, a megszámlálható, lemérhető, osztályozható dolgok, az ismétlődő, a szimmetrikus, a páros jelenségek. A gyermekben mindezek iránt megvan a nagyfokú érdeklődés, ezért cselekvési aktivitásukra építünk, és arra törekszünk, hogy minél több érzékszervvel tapasztalják meg a matematikai relációkat. Játék és egyéb tevékenység közben is lehetőséget biztosítunk matematikai kíváncsiságuk felkeltésére és kielégítésére, problémamegoldásra készítő helyzetek elé állítjuk őket. A tevékenységeket úgy alakítjuk, hogy a gyermekek maguk lássák meg a problémát és maguk próbálják megoldani. A gyermek a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut, és azokat tevékenységeiben alkalmazza. Felismeri a mennyiségi, alakú, nagyságbeli és térbeli viszonyokat, alakul ítéloképessége, fejlődik tér -, sík és mennyiség szemlélete. Kihhasználjuk a természetben rejlő lehetőségeket matematikai tapasztalatok nyújtására. Szabadidős tevékenységek, kirándulások alkalmával olyan élményekhez juttatjuk a gyermekeket, amelyek matematikai tényeket, viszonyokat is tükröznek. Figyelmüket ráirányítjuk a lényeges jegyekre, részletekre életkori sajátosságuknak, egyéni adottságaiknak megfelelően. A matematikai viszonyok, összefüggések, problémák iránti érdeklődés matematikai tevékenységre serkenti a gyermekeket. A természet folyamatos megfigyelése, változásai matematikai ismereteket nyújtanak, fejlesztik emlékezetüket, elősegíti az értelmi képességek fejlesztését, az érzelmi-akarati nevelést. Figyelmük eleinte önkéntelen, de jól megválasztott módszerekkel fokozzuk figyelmük tartósságát. A spontán és szervezett matematikai tapasztalatszerzések kiterjednek matematikai tényekre, matematikai és nem matematikai relációkra, matematikai műveletekre. A tapasztalatok tudatosítása elengedhetetlenül fontos. Ha ezekhez kapcsolódik általánosítás, ítéletalkotás, akkor létrejön az ismeretszerzés. Az érzékelés, a tapintás, a természetes mozgások (csúszás, mászás, bújás, ugrás) mozgáskultúrájuk fejlesztése mellett konkrét matematikai tapasztalatokat is nyújtanak. (térbeli irányok, névutók. stb.) Az átélt élmények beépülnek a gyermekek tudatába, változatos, természetes élethelyzeteket hozunk létre. A gyermekek valóságos élményeiből

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

[Honlap:www.miovi.hu](http://www.miovi.hu)

merítjük a matematikai fogalmakat. Mielőtt a foglalkozásokat megtervezzük, megfigyeljük a gyermekek játékát, tevékenységüket, spontán tanulásukat, ebből határozzuk meg az elérendő célokat, feladatokat. Tudatosan tervezünk, de engedjük, hogy a gyermekek aktuális problémái más irányba tereljék a témát, teret adunk a spontaneitásnak. A témák összefűzése, a jó kérdések eljuttatnak a kívánt célhoz. Az óvodapedagógusok kérdése akkor jó, ha rövid, érthető, tömör, gondolkodásra készítő, ha minél több gondolkodási művelet elvégzésére serkenti a gyermeket. Ilyen az ok-okozati összefüggés feltárására, az összehasonlításra készítő kérdés, valamint a problémafelvetést tartalmazó kérdés.

VII.6. Mozgás

A gyerekek számára életkoruknak megfelelően minél több érzékszervi és mozgásos tapasztalat szerzési, felfedezési lehetőséget biztosítunk az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetből.

A környezetbarát anyagból készült udvari játékokon, a szabadban történő egészséges mozgáshoz, játékhoz megfelelő helyet és időt biztosítunk minden nap a gyermekek számára.

Rendszeresen szervezünk udvar adta természeti környezetben (fás, bokros, dombos, füves területeken) mozgásos játékokat, játékos versengéseket, ügyességi feladatokat, amelyeken az óvoda valamennyi gyermeke részt vehet

Ügyelünk arra, hogy a természeti környezet károsítása nélkül szervezzük és bonyolítsuk pl. a szülőkkel, vendég- és tagóvodákkal tartott sportjátékokokat, mozgásos projekteket, biztosítva ez által az eredeti környezeti állapot visszaállítását.

Jó levegőt, tiszta környezetet biztosítunk a tornateremben, csoportszobában végzett mozgásos tevékenységekhez.

A mozgás tervezése, szervezése során tekintettel vagyunk az évszakok, jeles napok, hagyományok adta lehetőségekre, a környezettudatosság jegyében újra hasznosítható anyagokat használunk pl. oklevelek, kis díjak, érmek, plakátok, hirdetések elkészítéséhez.

A jeles zöld napok tevékeny megélésével olyan örökérvényű értékeket kívánunk közvetíteni, mely által a gyermekek kellő információkat gyűjthetnek a környezetükről, a körülöttük lévő élővilágról, azok szépségéről és védelméről, megszervezi mindezek változatos mozgásos

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap: www.miovi.hu

játékok kereteiben történő kipróbálását, elmélyítését (Állatok Világnapja; Víz világnapja; Föld napja; Madarak és fák napja; Környezetvédelmi Világnap...)

Támogatjuk és erősítjük a szülők azon törekvéseit, hogy nem csak a Mobilitási héten, hanem lehetőség szerint egyéb napokon is ne autóval, hanem gyalogosan, kerékpárral, futóbiciklivel érkezzenek, illetve távozzanak az óvodából a gyerekek.

Sétákat, kirándulásokat szervezünk a gyermekek természetes mozgásigényének kielégítésére, szervezetük edzése érdekében, melyek során környezettudatos magatartás megalapozására is törekszünk.

A szabadon mozgó gyerekek megtanulnak a környezet sokféleségében tájékozódni, és azoknak megfelelő mozgással alkalmazkodni.

Környezetükről szerzett tapasztalataikat mozgásukban is megjelenítik, utánozzák (állatok, járművek, természeti jelenségek...) mozgásos játékok szabályait környezetük tapasztalataiból is alakítják.

A séták, a kirándulások az élményhatásokon kívül a gyerekek mozgásigényének kielégítését is szolgálják.

Sor és ügyességi játékokon természetes, illetve újrahasznosított anyagból készített eszközöket is használva szereznek tapasztalatokat (PET palack, gurigák, kupakok)

Továbbá az évszakoknak, időjárásnak megfelelő mozgásos tevékenységeket végeznek, környezeti tapasztalatokat szereznek (jég, hó- csúszkálás; melegben vizes pancsolás, sarazás, dagonyázás, építés; hűvösebb időben több, intenzívebb futás, mozgás... stb.)

VII.7. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Alkalmat és időt hagyva az ötleteknek, próbálgatásoknak, gyakorlásnak, illetve a változatos technikák készségszintre történő eljuttatása - ez a két feltétele a kreativitás kialakulásának. Az óvodások tevékenységét sok egyéni és közös élmény, tapasztalás előzheti meg: állatkert, múzeumok látogatása, séták a közvetlen környezetünkben. Kialakítjuk a tevékenységhez szükséges szokásokat, szabályokat. (eszközhasználat, balesetvédelem, munka jellegű tevékenység) A különböző eszközök és technikák alkalmazásánál gyermekeink megtapasztalják az anyagok tulajdonságait, alakíthatóságát. A természetes anyagokat

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap: www.miovi.hu

részesítjük előnyben. Felhasználásuknál figyelembe vesszük a természetvédelmi és környezetvédelmi szemléletmód kialakításának szabályait. Földről gyűjtünk termést, falevelet, virágszirmot és nem a száráról letépve. Fokozottan figyelünk az újrahasznosítás lehetőségeire. A világunk szépségére irányuló közös esztétikai élmények pozitív érzelmi állapotot váltanak ki. Párosulnak a harmónia, a boldogság, a szeretet érzésével. Létrehozhatnak megfelelő természetvédelmi látásmódot és viselkedési szokások elsajátítását is eredményezhetik. Vizuális élményt nyújthat még természeti tájakról készült fényképek, poszterek nézegetése, elhelyezésük a csoportban. Játékban adódó ötleteiket barkácsolás során realizálhatják. Erre ösztönözzük is őket, hiszen fejleszti a kez ügyességet, a problémamegoldó gondolkodást. A barkácsolt játék nemcsak azért fontos, mert beépül a különböző játéktevékenységbe és gazdagítja, tartalmasabbá teszi azt, hanem személyes jellegű, csak egy van belőle, ezért becses kincs. A gyermek számára lehet, hogy nagyobb az értéke, mint egy készen kapott játéknak. Ezért tartjuk fontosnak, (ha lehetőség van rá), hogy csak esztétikus, környezetbarát anyagokkal dolgozzanak. Az ábrázolás beépülhet a szabadidős tevékenységbe, udvari játékba. Itt is nagy szerepük van a természetes anyagoknak: homok, kavics, sár, lehullott falevelek, termések. Készíthetnek kavicsból képeket, rajzolhatnak a homokba, sárból sárkunyhót, várat építhetnek, lehullott száraz gallyakból, elszáradt fűszálakból vályogépítési technikát tanulhassanak. Télen lehet hóból hó szobrocskákat, hó kunyhót, udvari fenyőfára kiöntött formákból jégdíszeket készíteni. Később, amikor melegszik az idő együtt figyelhetjük meg a jég olvadását. A lehetőségek szinte korlátlanok. A vizuálisan érzékelhető szépség és harmónia az esztétikai érzelmek megjelenésével olyan értékeket mutatnak meg, melyek elősegítik a természet és környezetvédelmi látásmód és viselkedéskultúra kialakulását. Így közvetíti számunkra mindez, hogy ezen értékek szorosan kapcsolódnak az emberhez; a természetet védeni, óvni kell, - felelősségteljesen, szeretettel kell élni benne.

VII.8. Verselés, mesélés

A mese, vers, a mondóka érzelmi biztonságot ad, segíti a belső képalkotást, mely a gyermeki élmény feldolgozás egyik legfontosabb formája. Az óvodás korú gyermek fejlődését az érzelmek dominanciája határozza meg, s ez lesz a meghatározó később az irodalomhoz fűződő kapcsolatában is. Az emóciókon keresztül tudunk kapcsolódni az óvodánk arculatát meghatározó fő nevelési feladatunkhoz, ami a természet védelmének, szeretetének

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap: www.miovi.hu

megalapozása. Ezt az irodalom segítségével érzelmileg tudjuk közelebb hozni a gyermekhez. A közvetlen tapasztalatok és élmények érzelmi hatását fokozhatjuk egy-egy tartalmilag kapcsolódó irodalmi művel. Ugyanis egy-egy évszakhoz, természeti jelenséghez kötődő mese, vers, elbeszélés, mondóka katartikus élményű lehet, s ezzel megteremti azt a hangulatot, mely elengedhetetlen a természet megszerettetéséhez, s egyben láttatja a benne rejlő szépséget, esztétikumot. A tündérmesékben szereplő szólószóló, csengő barack, aranyalma stb. csodálatos világa megéretteti a természetben meglévő hétköznapi csodákat. Az állatos mesék, versek, mondókák megerősítik állatszeretetüket. Persze nem minden mesében tükröződik a természet szeretetének szemléletmódja, hiszen a mese-szimbólumok valamilyen emberi tulajdonságot jelenítenek meg, s ezek között negatív tulajdonságok is szerepelnek. A róka ravasz, a pocok oktondi, a farkas gonosz. Ezekben az esetekben a mese tartalma és az állatok szeretetére nevelés látszólag szembe kerül egymással. Éppen ezért nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy a mesékben és a természetben előforduló "nemszeretem állatokat" is elfogadtassuk a gyermekekkel. A mesék, versek segítséget nyújthatnak abban, hogy rögzüljenek a természetben már megfigyelt, megismert fogalmak.

VII.9. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Az óvodások általános fejlődésére, érzelmi életére, értelmi képességeinek alakulására, társas magatartására ható zenei nevelés a környezetihez hasonlóan jelen van az óvodai élet egészében. A közöttük lévő sokoldalú kölcsönhatás így könnyen kimutatható. A környezettel való találkozások alkalmával számtalan zenei élményben is részük van a gyerekeknek.

Hallják a madarak és más állatok sokféle hangját, lépéseik alatt a száraz ágak, a levegőmozgás hatására levelek zörgését, a fák, cserjék lombjának susogását, viharkor a mennydörgést stb. A környezeti tevékenységek tervezésekor gondoljuk végig és tervezzük meg, hogy milyen dalok kapcsolódnak tartalmilag, illetve hangulatilag a témához.

A kirándulások, séták helyszínein a játék alkalmas környezetünk hangjainak, sőt, csendjének érzékelésére.

A társadalmi környezet számtalan hangjának megfigyeltetése szintén lehet feladat akkor, ha pl. csoportunkkal közlekedési eszközökön utazunk, ha várunk azok érkezésére.

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap: www.miovi.hu

A környezeti és a zenei nevelés összekapcsolása az is, amikor komolyzenei művek olyan részeit hallgatjuk meg, amelyek az adott környezeti témához hangulatilag illenek.

A felsorolt alkalmakor a zene az egész csoporthoz, illetve a körénk gyűlő gyerekek mindegyikéhez szól. Megzenésített verseket, elsősorban a környezeti hangokat valamint az állathangokat tartalmazó, készen kapható adathordozók is biztosítják a gyerekek auditív élményét, illetve szinte észrevétlenül a hozzá kapcsolódó környezeti tartalmat.

Számos hangszert készíthetünk az óvodásokkal, sőt a szüleikkel közösen, a kirándulásokon és az udvaron gyűjtött vagy termelt növények részeiből.

A saját készítésű hangszerek szerepet kapnak a játéktevékenységben, bábozáskor, a mindennapi testnevelésen, énekléskor kíséretként stb. Ne feledkezzünk meg hangszereink „anyagairól” sem. Nevezzük meg a növényt és a növényrészt, figyeljük meg jellemző tulajdonságaikat.

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap: www.miovi.hu

VIII. Óvodánk kapcsolatrendszere

Széles körű kommunikációs kapcsolat folyik az óvoda és partnerei között. Ezzel biztosított a társadalmi hatás a minőségfejlesztési elvek alapján, vagyis partneri kapcsolat működik a környezet- és természetvédelem érdekében: az óvoda környezetében élőkkal szülőkkel, a lakossággal, (szülői értekezleti témák, fórumok szervezése, rendezvények: sportnapok, állatok gondozása, egészséges táplálkozás, növényápolás és védelem, kirándulások stb.), az óvodákkal, és más gondozási-, nevelési-, valamint nevelési-oktatási intézményekkel, a fenntartóval.

Kiemelt feladatunk megvalósítása érdekében kapcsolatban állunk:

Fenntartó: Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatával

A Fenntartó biztosította óvodánk energetikai felújítását, mely jelentősen hozzájárul a gazdaságosabb, környezetkímélőbb működtetéshez.

Az óvoda működtetése során továbbá az óvoda vezetősége a környezetkímélő anyaghasználatra (környezetbarát tisztítószeret használata), a tudatos takarékosagra, a kapcsolatok széles és többirányú kiépítésére kiemelten törekszik. Szelektív hulladékgyűjtés biztosított az óvoda egész épületében (pl. papír, műanyag stb.) Pályázati lehetőségek felkutatása, biztosítása többek között a környezettudatos fenntarthatóság érdekében.

Családokkal:

A „hulladék nem szemét” elv hasznosítása az újra felhasználás érdekében (ajándékkészítés, játékkészítés stb.) megvalósul.

ÖKO játékok, dekorációk készítése, újra hasznosítható anyagok gyűjtése, felhasználása.

Szülők munkahelyi lehetőségeinek kiaknázása környezet megismerés szempontjából (pl. víztározó látogatása, kukásautó megfigyelése..)

Szülők segítségnyújtása óvodánk udvarrendezésében.

Bölcsőde:

Kölcsönös látogatások során újra hasznosítható anyagokból készített ajándékok készítésére törekszünk.

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap: www.miovi.hu

A bölcsődei élet során igyekeznek megalapozni a környezettudatos magatartás alapjait a gyermekekben.

Iskola:

Az óvoda-iskola környékének rendben tartására, tudatos megóvására tett lépések a szűkebb környezet időszakos rendezése, takarítása során.

Játékos környezetvédelmi és környezet megismerő közös programok, gyűjtések, vetélkedők, ismerkedő programok.

Családok Átmeneti Otthona:

A CSÁO és az Ökomenikus Segélyszervezet által biztosított programokon, közös sport- és környezeti játékokon való részvétel biztosítása (környezet rendben tartása, játékos programok, a CSÁO sportpályájának használata, lakók környezettudatosságának támogatása, erősítése...)

Kapcsolat a közművelődési intézményekkel:

Tájékozódás, kapcsolatfelvétel a könyvtári-, múzeumi-, és bábszínházi környezettudatos programokról, előadásokról, rendezvényekről.

Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület:

Madarak és fák napján közös program szervezése óvodánk udvarán.

Miskolci Állatkert és Kultúrpark:

Rendszeres látogatás az Állatparkba, illetve a zoo-pedagógusok együttműködésével ismertető programok, állat simogatók, környezetvédelmi rendezvények megtartása akár óvodánkban is.

Csanyiki Erdőház Erdészeti Erdei Iskola: Környezetvédelmi világnapon látogatás, kirándulás szervezése a Csanyik völgybe, előadásokon, játékos programokon való részvétel.